

Др Јулка МЕШТЕРОВИЋ

ОДЛОМАК ИЗ КЊИГЕ „ЛЕКАРЕВ ДНЕВНИК“

25. VI. 1941. год. Ваљево

Ујутру око 7 сати поздравила сам се са мајком, изљубила је и пошла. Идем Панчићевом улицом. Застала сам крај Буцине куће. Мали Живко сигурно спава. Жао ми је што нећу да се поздравим са пријатељима али морам тако; хоћу да подвалим гестаповцу и агентима, сад није време за сентименталности. А како бих желела Буци да захвалим, због услуга које нам је чинила! Опростите, пријатељи, времена су тешка. Одлазим у неизвесност. Моје свраћање само ради „збогом“ могло би да вам нанесе непријатности.

Сетих се оног: „Ви не лажете, госпођо доктор“, и гримасе гестаповског официра. Да, не лажем, а сада ћу да те слажем, гаде један! То задовољство просто ми даје снаге. Идем Душановом улицом, на кроз сокаче излазим на чистину. Видим Боричевац и разрушени војни магазин, који су наши запалили при повлачењу 10. априла. Неки се човек попео на развалне зидова и маше руком. „Од’ овамо, оди . . . оди“, виче ме. То је човек који треба да ме одведе у Златарић, одакле се друмом одједном појавише тенкови. Чух митраљеске рафале и скочих у јарак. Чучнух у шибље. Запрљала сам сандале, закачила свилену хаљину, али шта мари! Кад тенкови одоше (пуцали су да би држали народ у страху), ја се дигох. Нигде живе душе, свуда опет тишина. Јадно изгледам онако упрљана, а рупу на хаљини заклоних лекарским коферчетом идући пут гробља. Човек са рушевина побегао је од тенкова и нигде га нема. Оставио ме је на цедилу.

Улазећи у гробље, упутила сам се гробу Мишине мајке, где седох после овог пешачења. Још се надам да ће се онај човек, мој подлич, однекуд појавити. Већ је 10 сати. Погледах у споменик и поглед ми се закова на свекрвнској слици: „Е, моја Драгиња, дође време да бежимо од куће“ — шапућем и вртим главом.

Тишина. Понека птица слети са гране, зашумти лишће, па опет завлада мир. Не вреди чекати, јер онај човек изгледа нише неће доћи! Дижем се и полазим. Пут ме води кроз Лаушевићеву „фарму“, на чијој другој страни, испаде пред мене млађи, непознат човек и рече: „Зар је до тог дошло, госпођо Панчић?“, очигледно знајући да бежим и показа ми

забран, где да се пресвучем, а онда „преко Балиновића иди у Златарић. Питај, свако ће ти рећи“ — рече ми и изгуби се. Иако га нисам познавала, послушах његове савете, захваљујући се и отрчах до забрана.

Пресвукла сам се и изгледам права сељанка: плава сукња, шарена блуза и кецеља, бела везоглава и опанке. Свилену хаљину и сандале стрпала сам у лекарски коферчић, покривши га великим вуненим шалом, уствари марамом коју ћу огрнути када ми ноћу буду хладно.

Идем узбрдо. У удолици чујем: копачи кукуруза разговарају како „грдан народ бежи из Ваљева јер Немци хапсе кога стигну“ и показују на мене. Кад се окренух, чујем где један каже: „Оно није сељанка. Не уме да иде у опанцима“. Журим, почињем и да трчим узбрдо, да зађем за окуку и да им се склоним са очију. Сустала сам. Спасих жену где љуља дете у колевци, те јој приђох и седох. Кад започесмо разговор, питам је може ли да ме поведе до Златарића, зашто јој понудих 50 динара. Изненадила се овој суми, па поче да дозива снаху да јој причува дете, радосна што ће добити „5 банки“.

Скочих као опарена. Гурних жену назвавши је глупачом и почех да трчим. Грабим уза страну, а срце да ми искочи. Сунце је припекло. Ознојила сам се од узбрдице. Даље више не могу. Нисам ни приметила млађу сељанку, која ослоњена на ограду свог дворишта пита јесам ли се уморила? Кад јој рекох да јесам, имитирајући сељачки говор, она ме позва у кућу.

Кућа омала, бело окречена, а на прозорима и вратима завесе. Кад закорачих у кућу, стадох на под од дасака застрт крпарам. У углу „изгланца“ шпорет, у другом кревет покривен ћилимом, уза зит сто са столицама застртим везеним чаршавом. Чудим се како је све чисто и уредно. Седам и кецељом бришем зној са лица, кад се врати домаћица носећи слатко и воду. Послужила сам се, одморила и дигох се да идем, кад на зиду спазих фотографију градског стражара у униформи. Приближих се да погледам фотографију и на питање „Ко ти је ово?“ домаћица ми одговори:

— Не бој се. Он вам је јавно да бежите од куће. Не брини, ми смо ваши — додајући да ме је познала по златним зубима чим сам проговорила и да добро познаје „своју докторку Паутић“ која јој је пре месец дана спасла живот“. (Жена је имала ванматеричну трудноћу. Одвела сам је на операцију. То се жени дубоко урезало у сећање и она ми је због тога захвална).

Идем стазом кроз букову шуму, а око нас птице цркућу. Крошње дрвећа штите нас од сунца. Жена ме остави да седим у ладовини, на камену, док се она врати од комшије који треба да ме води Мишиним ујацима у Златарић. Јовини Котарцу или Жији Јефтићу. Гледам свој мали златни сат и бурму на десној руци, што изазива сумњу у мени али закључих: „Бурму носе и сељанке а сат ћу покрити рукавом од блузе“.

После 10 минута врати се домаћица и рече да је комшија у пољу, на окопавању кукуруза, а жена му је болешљива. Сазнавши да је њу и њену децу лечио Миша, одлучих се да је посетим. Прелазимо преко ограде, уђосмо у двориште по коме су просуте џанарике. Згазих једну и оклизнух се, на што моја пратиља одмах примети смејући се да нисам

навикла да идему у опанцима. Улазимо у велику кућу, а затим у собу. Крај постеље угледах жену где се облачи. Сува, бледа, кашљуца и поздравља се са нама додајући:

— Е моја докторице! Чујем за твоју невољу. Сад ће Милорад, већ је три сата. Поседи мало да поразговарамо.

Причала ми је да јој је Миша лечио децу, да јој је једно дете умрло од кашља пре годину дана, да се она разболела пролетос, да пије лекове и сада јој је добро, али да иза подне обавезно прилигне јер јој је тако рекао Миша.

— Чујемо — рече ми — да је доктор Миша држао говор код Јонањске цркве. Видели га у сељачком оделу.

Кад јој приговорих зашто се дигла, она рече да треба да спреми вечеру, пошто ће Милорад ускоро из њиве. Жена градског стражара оде, а ја остадох сама у соби.

Милорад и остали дођоше са њиве тек пред мрак. Умише се и поседаше за сто. Јело се брзо, завршила се вечера, а ми још не крећемо јер Милорад чека да потпуно овлада мрак. Тек кад узе штап и шајкачу, ја се поздравих са домаћицом оставивши јој мој кожни коферчић са сандалама и хаљином.

— Чуваћу то у вајату, док се ти не вратиш. Не брини. Још ћеш се ти у њима шетати ваљевским улицама. Узми моју вунену мараму. Она је топлија. Нека ти се нађе. Ноћу је хладно у брдима, — говорила ми је болешљива жена са пуно топлине у гласу. — Срећан ти пут и до скорог виђења — рече ми на крају са сузом у оку.

Идемо кроз мрак Милорад и ја. Саплићем се по сеоској стази, па сам, се просто напрегла да одржим корак са својим водичом. Тако у разговору стигосмо око 9 сати увече у Златарић, а убрзо затим заустависмо се пред Жијином кућом, кога Милорад дозвољава да изађе.

— Снајка, јеси ли ти то! Које добро? — скоро да се запрепасти Жија кад ме виде. Чим му саопштих да ме поведе у Буковницу, он се брзо обуче и кренусмо одмах, растајући се од Милорада.

Идемо у Доњу Буковницу Тихомиру Тирићу, имућном сељаку, нашем пријатељу. Са Мишом сам већ два пута била у Тихомировој кући. Тада сам се возила фијакером, а сада ме Жија води кроз ноћ, па не знам куда идем. Опанци ми клизе, па и ако не носим ништа у рукама осим вунене мараме, стално посрћем. Кад смо стигли Тихомировој кући Жија поче да дозива, али нигде никога. Постајасмо мало и Жија ми предложи да прилегнем уз пласт сена а он ће чувати стражу.

Спавала сам не више од сат и по. Почело је и да свиће, кад чујем да стазом пролазе жене носећи малину на пијацу у Ваљево.

— Још ово да однесем у Ваљево — чујем разговор — већу више да свлазим. Даба им! Кажу да ће Швабе да одузимају све што изнесеш на пијац.

Оне још мало поразговараше, диглоше на рамене обрамнице са корпама и одоше пут Ваљева. Жија оде да пробуди Тихомира. Викнуо је свега два пута и врата се отворише.

— Све знам. Идеш и ти — обрати ми се — па добро. Нисам те познао поћас. Од када се догоди оно убиство не појављујем се поћу. Недам ни мојима да излазе — правдао ми се Тихомир.

Домаћнице су спремиле доручак, после којег се Жија врати кући, уз договор да ником не каже да ме је довео у Буковицу. Око подне кренух са Тихомировом снахом за Осладић. Она узе у наручје своје дете од три месеца па поћосмо пут села Каменице. На моје извињавање што је мучим о оваквој врућини, она само рече „шта фали, а на примедбу да дете може да се разболи, без колебања ми одговори да су сељачка деца навикнута и на врућину и на зиму.

Пролазимо крај Ваљевске Каменице, где осмотрисмо жандармериску станицу. Младница ми стрпа дете у наручје, па удари пречицом, преко неке стрњике са које су сељаци покосили јечам. Тако смо избегле да нас неко види из села, а када смо поново избиле на пут није се више видела зграда жандармериске станице. Сада нам се успут придружила нека старија жена, јако радознала, запиткујући: где идемо, ко сам ја, шта радим, шта тражим и слично. Мојој младници — водичу прекипе па се обрецну: —

— Остави се, жено, ћорава посла! Везала си се наше главе, па све нешто испитујеш. Шта те се тиче, тебе сигурно не тражи.

Једва се отресосмо ове напасти. Просто неће да се одвоји од нас. Тек кад јој младница поново подвикну да иде својим путем, она спуждено рече: „Па добро“ и оде а ми сићосмо у неки поток. После пола сата младница ме обрадова:

— Ово је Осладић. Седи ту и причекај, сад ћу ја. Идем до мојих да видим имали кога код куће.

Чекала сам дуго седећи на трави па ме и сан ухватио па овој жези, из кога сам се тргла кад ми неко дотаче раме. Угледах Здравка Јовановића, Мишиног друга и пријатеља. Каже, чули су, да су ме Немци ухватили. Сматра да је добро што сам дошла у Осладић. Ту су Миша и Ђура. Ја ћу се сместити код Заге Миловановића, мајке Зорице Першић. Тетка Зага ме је лепо примила. Њена ќерка Даца, шеснаестогодишње девојче, увела ме у собу пријатне хладовине, где сам се одморила. Увече су дошли Миша и Ђура. Овде сам сигурна. Више ме гестаповца неће позивати на разговор.

2. VII. 1941. год.

Долазио је Жикица Јовановић код тетке Загиног сина Тиће Миловановића, студента права и заједно одоше у агитацију. У кући смо најчешће само тетка Зага, Даца и ја. Три дана нисам излазила из куће. Чак сам избегавала да ме виде и тетка Загине комшије. Четвртог дана изишла сам са Дацом на аутобуску станицу да прихватим кофер са санитарским материјалом и другим стварима које ми шаље мајка. Кад примисмо кофер, спазих у аутобусу жандарма. Окренух му леђа и поћох узбрдо, бојећи се овог сусрета. Даца је ишла за мном и уверавала ме је да ме нико није познао.

Увече сам отишла у забран где ме је Миша изгрдно због изласка на аутобуску станицу, а Здравко наредио да напустим кућу Миловановића и да пређем код Андрићевих где станују Миша и Ђура.

6. VII. 1941. год.

Седимо у воћњаку под крушком: Тића, Ђура и ја и чекамо да наиђу Здравко, Миша и Жикица. Ожеднели смо, па узех суд па поћох на извор по свежу воду. Тек што сам се сагла да захватим, чух да се неко накашљао и окренух се у том правцу. С друге стране јаруге ишао је жандарм! Брзо се склоних у оближњи жбуи, а срце поче убрзано да куца. Да ли ме је видео? Звера около а она се упути право Милорадовој и Драјиној кући. Са крчагом свеже воде стигох на место где сам оставила Ђуру и Тићу а њих тамо нема; склонили се иза једног пласта сена. Док смо се шапатам договарали шта да предузмемо, дође домаћица и рече да се жандар распитивао шта се догађа у селу и да је загледао по кући као да неког тражи. Одлучили смо да мењамо место. Тића се договорно са Драјом Андрићем да његов син Душан пође у Лопатањ и однесе писмо неком качару, пријатељу Тићиног оца да би нас овај примио на два до три дана.

Дуле оде у Лопатањ а ми се склонисмо у појату с друге стране Андрићеве куће. Полегали смо на сламу и чекамо. Кроз врата од појате нагнуо се човек 30-тих година и пита: „Шта је? Спавање, спавање!“ Тића скочи а човек утече. Нешто нам се очигледно спрема. Дође Драја и разјасни ситуацију: то је његов комшија, није лош човек, хвалисавац је и већ сутра може причати да је „својим очима“ видео живе хајдуке. Прснусмо у смех, али с нестрпљењем чекамо да се Душан врати из Лопатња па да кренемо одавде. Навукоше се облаци и киша поче да ромиња, кад се врати Дуле. Саопшти нам да хоће качар да нас прими, те после вечере кренусмо.

Помрчина, не види се прст пред оком. Ђура, Душан, Тића и ја прешли смо друм Ваљево — Лозница. Клизају нам се опанци, држимо се за руке да не паднемо, па нам се учини овај пут јако дуг, кад стигосмо качаревој кући. Тића се са качаром насамо погодио да Ђура и ја плаћамо 50 динара дневно за стан и храну по особи. Становаћемо у качари, где ће нам доносити храну. По дану несмемо излазити а кад падне мрак можемо да прошетамо по воћњаку. Пошто се тако углавише услови нашег боравка, Тића и Дуле одоше назад а ми остадосмо.

7. VII. 1941. год.

Први дан прође мирно. Увече нам је дошао качар у посету и поче испитивачки гледајући у Ђуру:

— Причају да је ту негде Др Пантић из Ваљева. Да ти можда ниси Пантић?

Кад му ја рекох да је Пантић црн и помало ћелав, супротно Ђури који је смеђ и има густу косу, качар ми се без двоумљења обрати: да ли сам ја Пантићка? Ово ме наљути и качар брзо промени тему разговора, причајући нам о Солунском фронту и ратовима у којима је учествовао

8. VII. 1941. год.

Сви укућани одоше да косе сено. У кући остадосмо млада са одојчетом, Ђура и ја. Није прошло дуго кад чусмо да неко назива добар дан домаћини. Махиално погледах у Ђуру а Ђура на прозор. Ђура немаде времена да ми објашњава, већ ме повуче на под и рече шапатом: „Жандари“. Било их је 7 како смо после дознали, и један за другим уђоше у дворништег нашег качара. Чујемо јасно где вичу: „Имали кога у кући?“ Кад се млада појави и упита „које добро“, жандарми рекоше:

— Ми, тек онако, свратисмо до домаћина.

Пошто им је понудила да седну под крушком, за столом у хладовини, они се нађоше на три метра од нашег отвореног прозора. Јасно чујемо њихов разговор:

— Шта нам треба да јуримо комунисте по селима и гонимо због Шваба? — каже један.

— Зар ја утекао из Лике од Усташа, па овде да погинем од своје браће — одговара му други.

— Ма шта те се тиче! — говори трећи — Мало смо патролирали и доста. Зар они јуче изгубише главе направи бога... — И не заврши ово за нас баш најинтересантније, јер их млада домаћица прекиде носећи им препеченице и мезе, нудећи их да се окрепе. Пошто су изназдрављали један другом, а и домаћини, жандарми се после дужег времена дигоше и одоше за Ваљево, а да нисмо сазнали циљ њихове посете качаревој кући.

Увече дођоше сенокосци. Вечерали, па се увукли у кућу, а на нас као да су заборавили. Тек око 9 сати закуца качар на наша врата носећи нам вечеру. Одмах затим нас обавести да су Немци у селу Осладићу запалили куће Андрића. Ја претрнух и погледах у Ђуру који на ово само мирно упита:

— Којих Андрића?

— Оног Николе, водника. Упалили куће, а у неким кацама беху бомбе. Пуцале су као кокице. Него, да вам кажем, најбоље би било да изиђете у моју појату, па тамо да будете док не дође Тића. Знаш како је... Свако се се за себе плаши — поче качар, а као разлог наводи да му не упале кућу ако нас нађу овде.

Ја се успротивих да нећемо у појату, јер ако иду наше главе нека иде и његова кућа. Ђура ме погледа строго и поче да тактизира, убеђујући качара да нас овде нико не може открити, јер осим њега нико не зна да смо ту. Качар испољи сав свој страх, тврдећи да је нама лако јер смо наоружани, а он? Шта он да ради? Саопштили смо му после дужег нагађања да ћемо отићи чим дође Тића, после чега он оде али незадовољан.

Ту ноћ били смо на опрези, чекајући Тићу.

9. VII. 1941. год.

Сви укућани опет одоше у њиву, осим њиховог потсвојчета, које смо видели прву ноћ кад смо дошли. Тада је спавала или се само правила да спава. По договору, она није требало да зна за нас али сам уверена да је знала да смо у качари. Када се пробудила, села је на пољаву испод

крушке, донела вуну и чешљала је. Погледа на наш прозор од качаре, затим у капију и уздишући говори као за себе да је страх. После неког времена чух где се отварају врата од капије, а одмах затим мушки глас пита има ли кога код куће. Ђура и ја напрегосмо слух.

— Нема — одговори девојче. — Сви одоше у сено! — Али показује руком на качару. Пресекох се. Ослушкујем. Неко је ушао у качару. Ђура се ухвати за револвер, а ја скамењено стојим. Врата од наше собе нагло се отворише, појави се Тића.

— Хура — викну нам весело. — Побисмо жандарме у Белој Цркви ... Попалили смо општинске спискове ... Отпочесмо бој!

Срце поче снажно да ми лупа, па и не слушам Ђурина упозорења Тићи да не виче, саветујући му да не стварамо неприлике домаћину. Умирили смо ватреног студента, који хтеде по дану да нас води у Гуњаке, али се споразумесмо да кренемо тек увече. Испричасмо му о жандармериској патроли која је јуче свраћала качаревој кући. Он нас увери да је то било само ради ракије и пршуте, а качар им је добар познаник. Затим нам исприча догађај у Белој Цркви.

— Беше сабор. Црквена слава. Скупило се пуно народа. Добра прилика за агитацију. Наши се појавише и отпоче са говорима. Прво је говорио Миша Пантић, па Чеда Милосављевић, учитељ из Пецке, затим Жикица Јовановић. Говорили су о устанку, о борби против окупатора, о народним издајницима, о народној помоћи и о политичкој ситуацији у земљи и у свету. Кад се завршило, поразговараше са народом и одоше. После њих наиђоше жандарми. Почеше да растерују народ, псујући комунисте. Унеше праву пометњу у малопрећашње расположење код народа. Владан Бојанић је отрчао нашим и испричао шта чине жандарми. Наши се вратише у Белу Цркву. Жикица Шпанац извади револвер и опали један за другим три до четири пута. Погибе на месту два жандарма. Народ поче да бежи. Наши се повукоше. А жандарми кажу, изишли из својих склоништа тек кад им је дошла помоћ.

Вратили се и домаћини са њиве. Качар исприча Тићи о пожару у Осладићу и о посети жандармеријске патроле, а Тића качару о догађају у Белој Цркви и паљењу општинских спискова. После вечере кренусмо за Гуњаке.

5. II. 1942.

Јутарње сунце обасјава планине пут Увца, које су покривене снегом. Гледамо те планине одакле од раног јутра пуцају пушке, прво појединачно, касније све чешће. Сада већ штекћу митраљези. Борбе се воде. Изишли смо из болнице нас неколико и на удаљеним планинама посматрамо прне тачкице по снегу. Крећу се, прво као да миле, а затим све брже. Чувју се поклици и некакви неодређени гласови — то су четници.

Сли смо у приправности. Болница је спремна за евакуацију. Синоћ су сви рањеници узели своја одећа. Хлеб је подељен. Сир, кајмак и друге намирнице стављене су у торбице. Дошли су коњи. Товаримо рањенике. Сељаци из народног одбора прате нас. Волич нам је млади Пурин. Болница је у покрету. Лево одлазе покретни рањеници, а десно, путем,

рањеници на коњима. Имамо 15 „пешака“ и 6 „коњаника“. Правац повлачења село Дрмановићи. Колона одмиче. Пушке са брда праште. Борба се воде ту, на 5 км. ваздушне линије.

Оставили смо у школи два тешка, непокретна рањеника попадији Пурић. Она ме је уверавала да им се ништа неће догодити. Сељаци тврде да је попадија поштена жена и да ме неће обманути.

Стигли смо у сумрак до некаквог млина у чијој се близини налазе три куће. Ту смо се разместили да преноћимо. Чланови народног одбора, сељаци, чуваће стражу. Вечерали смо и легли.

6. II. 1942.

Зором крећемо пут Златара. Још је увек мрак.

На Златару нас је дочекао Миша и чланови главног штаба Србије који су били пријатно изненађени што смо се снашли. Причала сам ко зна који пут „да су млади Пурићи и народни одбор из Радијевића одиграли најважнију улогу у спасавању моје болнице. Још истог дана по подне четници су стигли у школу, у нашу бившу болницу, у Радијевиће, али је попадија успела да заштити наша два рањеника.

7. II. 1942.

Целу ноћ смо пешачили. Повлачили се према Лиму. Миши је ово била трећа ноћ како не спава. Преко Златара водили смо борбу са четницима. Дугалић је опет постао командант. Док смо са рањеницима стајали у шуми, на снегу, његов се глас проламао кроз ноћ: „Ори јуначе“. То је бојни поклич. Његови из одреда опколели су четничке куће, заробили добар број, а остале разјурили. После сата борбе, продужили смо покрет по снегу и мразу.

Стигли смо у село Ивање. Болницу смо сместили у околне куће, а ја сам са тешким рањеницима у Хајди-беговој кући. Са нама је и Никола Божовић, и ако није рањен. Миша нас је разместио и отишао горе, а ја сам испративши га, свратила до суседних кућа, где су били смештени други делови наше болнице. За мном је дотрчао курир. Зове ме да се хитно вратим. Један талијански митраљез почео је да туче чистину преко које су наши претрчавали, као и у правцу Хајди-бегове куће. Трчим са куриром колико год могу. Издалека видим, настала је велика пометња. Рањеници се повлаче потоком, мртвим углом, заклањајући се од митраљеских рафала. Курир и ја стигосмо, а у Хајди-беговој кући никог не затекосмо. Потоком смо се повукли и дошли до Главног штаба. Око 4 сата по подне, све је опет било мирно. Мислила сам да се Миша вратио у Главни штаб и тражила сам га. Нико није могао да ми каже где је, нико га није видео цело поподне.

Стојимо сатима у једној јарузи. Чекамо. Идем од куће до куће где су смештени рањеници и тражим Мишу. Нигде га нема. Чујем како причају познаници да је из Пријепоља пошао неки тенк у Ивање. Изишао на друм, испалио неколико митраљеских рафала и вратио се у

Пријепоље. Друге група рањеника и партизана прича да су Чачани поподне у три сата прешли Лим и отишли пут Комарана, јер је правац нашег повлачења испод њиховог села.

8. II. 1942.

Ноћу, да би смо заварали непријатеља, ишли смо ногу пред ногу до села Лучића. Пред зору смо се вратили и дошли до места где треба да прегазимо Лим. Загледам партизана који дуж обале скидају обућу и чарапе, спремајући се да газе реку. Ћутим и тражим Мишу. Цане ме опомиње да је време да кренем. Ђилас ми је понудио коња. Радије сам, као и већина, скинула ципеле и чарапе и уз помоћ два партизана (држећи се чврсто за њихове руке) газила Лим до изнад колоне.а Цео сат прелазили смо реку по троје и четворо у групи, помажући један другоме. Најзад смо на другој страни обале. Облачимо се и по ужасном мразу продужујемо у колони пут Камене горе. Цело време питала сам да ли је Др Миша на челу колоне, нашто је дошао одговор „Није. Он је на зачељу“.

Сачекала сам да сви прођу и уверила се да га нема на зачељу. Опет идем. Кроз свитање учини ми се од једног друга да је Миша. Журим за човеком у сељачком оделу. Гледам: хода као Миша! Копоран, шајкача, облик главе, стас, све као Миша. Хватам га за руку. „Мишс. — викнем и погледам га из близа, а он ми непознатим гласом одговара: „Нисам ја Миша, нисам ноћас уопште видео доктора“.

Варка ... то је моја жеља да га нађем. То ми се причињава. Зашто Мише нема, питам се, а бежим од одговора.